

Sygn. akt II Ka 514/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2023r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia /del./ Paweł Mądry
Protokolant:	st. sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz

przy udziale prokuratora Mariusza Semeniuka

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2023 r.

sprawy **K. M. (1)**

oskarżonego z art. 35 ust. 1a w zw. z art. 6 ust. 1a i 2 pkt 6 ustawy z 21.08.1997r. o ochronie zwierząt

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łukowie

z dnia 18 kwietnia 2023 r. sygn. akt II K 527/22

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50 zł tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 514/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyroki Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 18 kwietnia 2023 r. w sprawie II K 527/22

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
1.		K. M. (1)	przepisy prawa, w tym prawa UE, nie zakazują sprzedaży zwierząt w okresie okołoporodowym, a jedynie ich transport	stanowisko Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 listopada 2022 r.	87
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
2.1.1.1	stanowisko Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25.11.2022	dokument ten jest w pełni wiarygodny, niebudzący wątpliwości, korespondujący z

		pozostałym uznanym za wiarygodny materiałem dowodowym
--	--	---

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	I. zarzut obrazy przepisów postępowania, mającej istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie naruszenie przepisów art. 4 kpk i art. 7 kpk poprzez naruszenie zasady obiektywizmu i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przejawiających się w dowolnym potraktowaniu materiału dowodowego, jednostronnej i wybiórczej ocenie oraz uwzględnieniu jedynie okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego K. M. (1), przy jednoczesnym pominięciu w ocenie istotnych zeznań lekarza weterynarii D. T., a także wyjaśnień złożonych przez samego oskarżonego K. M. (1) w sytuacji gdy w zachowaniu oskarżonego K. M. (2) brak znamion przestępstwa	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

znęcania się nad sztuką bydła o numerze kolczyka PL (...) bowiem decyzja oskarżonego o sprzedaży w/w sztuki bydła była związana z chorobą zwierzęcia tj. obrzękiem a następnie oberwaniem wymienia, co sprawiało zwierzęciu już wtedy duży ból i cierpienie, a sprzedaż była sugestią weterynarza i miała na celu właśnie nie zadawanie lub zminimalizować bólu, które mogłaby doznać w/w zwierzę;

co w konsekwencji doprowadziło do błędów w ustaleniu stanu faktycznego i przyjęciu, że oskarżony K. M. (1) znęcał się nad sztuką bydła o numerze kolczyka PL (...);

II. obrazę przepisów prawa materialnego, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia a mianowicie naruszenie przepisów art. 35 ust 1a w zw. z art. 6 ust 1 a i 2 pkt 6 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt poprzez błędną wykładnię i wyprowadzenie błędnego, nielogicznego wniosku poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji jako czyn niedozwolony sprzedaży sztuki bydła, czego dokonał oskarżony K. M. (1), podczas gdy przepisy prawa polskiego, jak również stanowisko Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 listopada 2022 r., oraz prawo UE i literalne brzmienie regulacji prawnej wskazuje, że penalizowany jest transport zwierzęcia w okresie okołoporodowym, nie zaś jego sprzedaż;

III. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mogący mieć wpływ na jego treść, polegający na bezzasadnym przyjęciu, że oskarżony K. M. (1) znęcał się nad sztuką bydła o numerze kolczyka PL (...), w ten

sposób, że dokonał jej sprzedaży w wyniku czego wbrew przepisom dopuścił się do jej transportowania pomimo niezdolności do transportu w/w sztuki bydła z powodu wycielenia w poprzednim tygodniu przez co doszło do zadawania bólu i cierpienia zwierzęcia, podczas gdy po pierwsze oskarżony K. M. (1) w żaden sposób nie wypełnił znamion znęcania się nad w/w zwierzęciem, nie można wykazać jakiegokolwiek umyślności w podjętym działaniu przez oskarżonego, bowiem oskarżony nie miał zamiaru bezpośredniego, wyrażającego się w chęci wyrządzenia krzywdy fizycznej lub moralnej, dokuczenia zwierzęciu, oskarżony K. M. (1) nie chciał oraz nie godził się, aby zadać zwierzęciu ból lub cierpienie, kluczowym dla oskarżonego było, aby zwierzę właśnie jak najmniej cierpiało i nie doznawało niepotrzebnego bólu, ponadto po drugie oskarżony K. M. (2) nie dopuścił się transportu w/w sztuki bydła, a jedynie zdecydował się ją sprzedać, a zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1/2005 oraz ustawie z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt, niedopuszczalny jest transport, nie zaś sama sprzedaż zwierzęcia, ponadto powyższa decyzja związana była z okolicznością, że krowa miała bardzo duży obrzęk, zerwany aparat podwieszający co sprawiało już w danym momencie zwierzęciu znaczący ból i nie było żadnych szans na wyleczenie, w wyniku czego u zwierzęcia rozwijał się stan zapalny tego wymienia a krowy nie można było wydoić w wyniku czego mając na celu niesprawianie bólu zwierzęciu za poradą weterynarza w/w sztuka bydła o numerze kolczyka PL (...) została wybrakowana ze stada;

<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>- na wstępie należy zaznaczyć, że w celu usystematyzowania zasadniczej części niniejszych wywodów oraz zachowania jej przejrzystości, ze względu na różnorodność zarzutów apelacyjnych oraz niepoprawną formę ich zaprezentowania, Sąd Okręgowy uznał za celowe, by odnieść się do podniesionych postulatów obrońcy z zachowaniem poprawnej metodyki stawiania zarzutów odwoławczych, tj. zaczynając od obrazu przepisów postępowania, a kończąc na obrazie przepisów prawa materialnego.</p> <p>- po dokonaniu analizy akt w ramach kontroli instancyjnej Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że ocena materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w tym kwestionowana w petitum ocenia wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań świadka D. T., została przeprowadzona właściwie, zgodnie z dyrektywami określonymi w art. 7 kpk. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy słusznie uznał wyjaśnienia oskarżonego K. M. (1) za wiarygodne jedynie w części, a mianowicie w zakresie w którym opisał on okoliczności sprzedaży sztuki bydła w dniu 25 stycznia 2022 roku, jej wcześniejszego ocielenia, a także dotyczące jej stanu, w szczególności zerwania więzadła pośrodkowego wymienia, co spowodowało niemożność jej udoju, a nadto groziło zapaleniem wymienia i w konsekwencji mogło grozić jej dolegliwościami bólowymi i śmiercią. Należy w tym miejscu przypomnieć, że sąd może obdarzyć przymiotem</p>	

wiarygodności depozycje osobowe w części, bądź w całości (postanowienie SN z 26.03.2021 r., II KK 94/21, LEX nr 3232190). Sąd nie jest zobowiązany do dawania wiary takim dowodom w całości, a ocena ta zawsze musi zostać dokonywana w zestawieniu z pozostałym materiałem sprawy. Z samego zaś niezadowolenia obrońcy oskarżonego co do wyników tej oceny nie można upatrywać jej nietrafności. Decyzja Sądu Rejonowego o daniu wiary wyjaśnieniom oskarżonego w zakresie wskazanym w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku na k. 79 akt była zasadna. Sąd Okręgowy w pełni aprobuje poczynione na łamach pisemnych motywów zaskarżonego wyroku rozważania. Oparcie przez Sąd ustaleń faktycznych na określonej i wyraźnie wskazanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku grupie dowodów, które mogłyby powodować zmianę lub uchylenie wyroku, w sytuacji gdy zgodnie z treścią art. 7 kpk, Sąd ten wskazał jakimi w tej kwestii kierował się względami, a do zajętego przez ów Sąd stanowiska nie ma zastrzeżeń Sąd Odwoławczy.

- Sąd Odwoławczy nie stwierdził obrazy art. 7 kpk w procesie wydawania przez Sąd Rejonowy zaskarżonego wyroku, który przy ocenie dowodów wystrzegł się generalizacji i wszelkich uproszczeń, konkretyzując swoje rozważania i odnosząc je do okoliczności rozpoznawanej sprawy. Ocena wyjaśnień oskarżonego K. M. (1) oraz świadka D. T. zaprezentowana na łamach pisemnego uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, nie budzi zastrzeżeń Sądu Okręgowego, który w całości ją aprobuje. Sam fakt, że oceniono te dowody nie w taki sposób jak życzyłby sobie

tego obrońca oskarżonego nie jest tożsamy ze stwierdzeniem, że w procesie ich weryfikacji doszło do naruszenia reguły płynącej z treści art. 7 kpk. Wskazać należy, że ustawa procesowa nie daje podstaw do preferowania lub dyskwalifikowania dowodów według kryterium, czy jest on korzystny, czy też obciążający dla oskarżonego. O wartości dowodu nie stanowi ocena z punktu widzenia interesów stron, lecz treść dowodu - tak w aspekcie jego wewnętrznej spójności, jak i w konfrontacji z treścią innych dowodów. Żaden bowiem dowód nie może być oceniany w oderwaniu od wymowy wszystkich pozostałych (wyrok SA w Warszawie z 11.03.2015 r., II AKa 47/15, LEX nr 1658992). Ponadto wskazać należy, że aby zasadnie, a tym samym skutecznie podnieść zarzut obrazy art. 4 kpk nie wystarczy ogólne stwierdzenie o jego naruszeniu, które oparte jest odmiennej oceny materiału dowodowego skupiającej się wyłącznie na korzystnych dowodach. O braku obiektywizmu Sądu można natomiast mówić wtedy, gdy zostały naruszone określone przepisy zawierające normy nakazujące lub zakazujące działań na niekorzyść określonej strony postępowania lub gdy w sposób wyraźny i udokumentowany Sąd faworyzuje jedną ze stron. Brak precyzyjnego odwołania się do sytuacji procesowej, w której doszło do przekroczenia tych przepisów czyni zarzut oparty na tychże przepisach bezzasadnym (wyrok SA w Warszawie z 18.10.2018 r., II AKa 402/17, LEX nr 2581120). Fakt niezadowolenia skarżącego z obiektywnych wywodów Sądu I instancji nie może być podstawą do zmiany zaskarżonego orzeczenia. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego

w sprawie materiału dowodowego, uwzględniając okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego.

- niezasadny okazał się również zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, który ma charakter wtórny wobec zarzutu prawa procesowego. Tym samym niezasadność zarzutów związanych z oceną zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego implikuje niezasadność zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych. Sąd Okręgowy w Siedlcach dokonując kontroli instancyjnej uznał, iż ustalenia faktyczne dokonane w niniejszej sprawie przez Sąd I instancji są pozbawione jakiegokolwiek błędu, trafne, prawidłowe oraz mające pełne oraz logiczne oparcie w wiarygodnym materiale dowodowym, a zatem nie mogą być uznane za błędne.

- odnosząc się do zarzutu obrazy prawa materialnego wskazać należy, że każdorazowo obraza prawa materialnego determinowana jest brakiem kwestionowania ustaleń faktycznych, tego zaś o skarżącym i jego apelacji powiedzieć nie było można. Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach wielokrotnie wskazywał, iż istota obrazy prawa materialnego sprowadza się do wadliwej subsumpcji normy prawnej do niespornego stanu faktycznego (m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15.09.2022 r., sygn. III KK 382/22, LEX nr 3487985). Ze strony apelującego – podmiotu profesjonalnego - błędne było jednoczesne zarzucanie co do tych samych zagadnień, obrazy art. 7 kpk, błędu w ustaleniach i jednocześnie obrazy prawa materialnego. O sile zarzutów i argumentów skarżącego decyduje

ich merytoryczna treść, nie zaś liczba względnych przesłanek odwoławczych wykorzystanych w petitum wniesionego środka odwoławczego.

- odnosząc się do zarzutów skarżącego należy zauważyć, że ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt przyznaje zwierzętom określone prawa ograniczając tym samym swobodę działania człowieka wobec nich, jak również nakłada na ludzi pewne obowiązki względem zwierząt. Artykuł 6 ust. 2 ww. ustawy posiada otwarty katalog zachowań, które traktowane są jako znęcanie się nad zwierzętami. Za znęcanie się nad zwierzętami może być więc uznane każde zadawanie lub dopuszczenie do zadawania bólu lub cierpienia nawet, gdy zachowanie to nie zostało wymienione wprost w żadnym z punktów tego przepisu. Wystarczy w takich sytuacjach wykazanie, że to zachowanie było niehumanitarne, a więc takie, które nie uwzględniało potrzeb zwierzęcia lub nie zapewniało mu opieki czy też ochrony (por. wyrok SN z 7 lipca 2020 r., II KK 222/19). Z opisu czynu przypisanego oskarżonemu w przedmiotowej sprawie wynika, iż czynność sprawcza polegała na dopuszczeniu przez oskarżonego do przetransportowania, pomimo niezdolności do transportu, jednej sztuki bydła, którą sprzedał w celu uboju. Jak wskazano wyżej, pojęciem znęcania się nad zwierzętami objęte jest nie tylko zadawanie bólu lub cierpienia zwierzęciu, lecz także świadome dopuszczanie do zadawania zwierzęciu bólu lub cierpienia. obrońca nie wykazał w swej apelacji, aby oskarżony nie wiedział o pozostawianiu zwierzęcia w okresie okołoporodowym.

Dodatkowo, z obecnie dominującej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego wynika, że zamiar sprawcy znęcania się na zwierzętami należy badać w odniesieniu do samej czynności sprawczej, nie zaś do woli sprawcy zadania bólu lub cierpienia zwierzęciu. W tej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że oskarżony działając z zamiarem bezpośrednim doprowadził do transportu zwierzęcia, mimo braku zdolności krowy do takiego transportu. Tłumaczenia oskarżonego, że zwierzę mogło bardziej cierpieć wskutek odwlekania transportu nie są przekonujące, zaś zakaz transportu nie ulega żadnym wyłączeniom ustawowym.

- wobec powyższego Sąd I instancji swoje ustalenia poczynił zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Unii Europejskiej oraz przepisami ustawy o ochronie zwierząt, z których jednoznacznie wynika, iż znęcaniem się nad zwierzęciem należy uznać transport krowy, która urodziła w poprzednim tygodniu, gdyż transport przyczynia się do zadawania cierpienia takiemu zwierzęciu i powoduje u niego stres. Siedmiodniowy okres ma zapewnić samicy zwierzęcia powrót do pełnej sprawności, w związku z czym transport takiego zwierzęcia w okresie 7 dni od porodu jest zakazany.

Wniosek

o zmianę zaskarżonego wyroku Sądu pierwszej instancji i uniewinnienie oskarżonego K. M. (1) od popełnienia zarzuczonego mu czynu.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwiąże o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
bezzasadność podniesionych zarzutów warunkowała bezzasadność wniosku	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwiąże o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
cały wyrok	
Zwiąże o powodach utrzymania w mocy	
bezzasadność zarzutów wniesionej apelacji i brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwiąże o powodach zmiany	

--	--

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	na podstawie art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 11 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 123 z późn. zm.), zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50 złotych tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	obrońca	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	cały wyrok	

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		

#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana